

Підприємство	Державна компанія з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення «Укрспецекспорт»	Дата (рік, місяць, число)	2021	12	31
		ЄДРПОУ	21655998		
		КОАТУУ	8039100000		
		КОПФГ	140		
		КВЕД	46.90		

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ за 2021 рік

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Державна компанія «Укрспецекспорт» є юридичною особою (ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 21655998), розташована за адресом вул. Дегтярівська, 36, м. Київ, 04119, та в передбаченому законом порядку зареєстрована в Шевченківській районній державній адміністрації м. Києва (свідоцтво серія А00 № 014769, номер запису № 1 074 120 0000 008266 від 23.10.1996 р.).

Організаційно-правова форма за КОПФГ – Державне підприємство.

Вид економічної діяльності за КВЕД – 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля.

Державна компанія «Укрспецекспорт» є платником податку на загальних підставах, індивідуальний податковий номер № 216559926656.

Державна компанія «Укрспецекспорт» заснована відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.96 № 944 «Про створення Державної компанії з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення».

Згідно Статуту ДК «Укрспецекспорт», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.10.1996 № 1247 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.09.1999 № 1782), Компанія була створена з метою участі у реалізації державної політики у сфері експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення, які підлягають експортному контролю, а також товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю, підвищення ефективності використання і розвитку експортного потенціалу підприємств військово-промислового комплексу та розширення міжнародного співробітництва у військово-технічній сфері.

Крім того, Указом Президента України від 19.06.1999 № 640/99 Державну компанію «Укрспецекспорт» визначено уповноваженим державою посередником у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності у сфері експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення, а також товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю.

Зазначені завдання збережено за Компанією і після включення її згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.02.2012 № 93-р до складу Державного концерну «Укроборонпром» та затвердження наказом Концерну

від 04.12.2012 № 311 нової редакції Статуту Державної компанії «Укрспецекспорт» (зі змінами, внесеними наказом ДК «Укроборонпром» від 25.05.2020 № 216).

Крім зазначеного, до Статутних завдань Компанії відноситься:

сприяння нарощуванню ефективності використання і розвитку експортного, виробничого та науково-технічного потенціалу українських підприємств;

поповнення дохідної частини державного бюджету за рахунок надходження коштів від реалізації надлишкового озброєння, військової, спеціальної техніки, майна Збройних Сил та інших військових формувань;

освоєння міжнародних ринків озброєння, військової та спеціальної техніки, проведення маркетингових досліджень;

організація і проведення переговорів з резидентами, нерезидентами та укладення відповідних договорів (контрактів).

участь у виконанні державного замовлення з експорту та імпорту озброєння, військової і спеціальної техніки, іншої продукції і послуг військового та спеціального призначення;

участь у науково-дослідних та проектно-конструкторських роботах з метою удосконалення існуючого, створення та виробництва нового озброєння, продукції військового та спеціального призначення;

участь в організації експозицій підприємств оборонно-промислового комплексу України в міжнародних виставках озброєння та військової техніки.

Для забезпечення ефективної зовнішньоекономічної діяльності та виконання статутних завдань у межах своїх повноважень Державною компанією «Укрспецекспорт» створено 4 представництва в інших державах, які не є окремими юридичними особами, у тому числі:

в Китайській Народній Республіці;

в Ісламській Республіці Пакистан;

в Арабській Республіці Єгипет

в Алжирській Народній Демократичній Республіці.

Власної виробничої бази та складських приміщень Компанія, як уповноважена державою посередницька структура, не має. Як свідчить багаторічна практика виконання Компанією зовнішньоекономічних контрактів, для виробництва, ремонту, модернізації, зберігання та транспортування озброєння, військової техніки, військової зброї та боєприпасів до неї ДК «Укрспецекспорт» на договірних засадах залучає підприємства оборонно-промислового комплексу України, а також інших спеціалізованих суб'єктів господарювання (як резидентів так і нерезидентів).

В господарському віданні ДК «Укрспецекспорт» знаходиться частина будівлі (нежитлові приміщення загальною площею 11 233,2 кв. м) у м. Києві за адресом вул. Дегтярівська, 36, та прибудинкова територія (площа земельної ділянки 0,84 га).

На виконання вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Державна компанія «Укрспецекспорт»

здійснює складання фінансової звітності у відповідності з міжнародними стандартами.

2. Результати діяльності

За результатами 2021 року Компанією забезпечено суттєве перевиконання основних показників затвердженого суб'єктом управління Компанії Державним концерном «Укроборонпром» фінансового плану, а саме:

на 140 224 тис. грн. або на 7,5 % чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

на 62 922 тис. грн. або на 8,0 % валового прибутку;

на 75 970 тис. грн. або майже у 2 рази фінансового результату від операційної діяльності;

на 81 541 тис. грн. або майже у 1,9 рази фінансового результату до оподаткування;

на 122 276 тис. грн. або майже у 2,5 разів чистого фінансового результату (чистого прибутку).

3. Ліквідність та зобов'язання

3.1. Враховуючи специфіку діяльності Компанії, джерелами її ліквідності є:

3.1.1. Гроші та їх еквіваленти, обсяг яких станом на 31 грудня 2021 року становив 1 046 492 тис. грн., що на 79 321 тис. грн. більше, ніж на початок року.

3.1.2. Дебіторська заборгованість, розмір якої станом на 31 грудня 2021 року становив 4 318 121 тис. грн., у тому числі:

довгострокова дебіторська заборгованість з вітчизняними суб'єктами господарської діяльності – 10 235 тис. грн.

поточна дебіторська заборгованість – 4 307 886 тис. грн., з якої:

- 934 603 тис. грн. – дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги;

- 496 718 тис. грн. – дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами, у тому числі:

- 5 505 тис. грн. – дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;

- 1 569 тис. грн. – дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів;

- 173 820 тис. грн. – дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків;

- 2 695 671 тис. грн. – інша поточна дебіторська заборгованість.

Загальна сума дебіторської заборгованості Компанії з підприємствами-учасниками Державного концерну «Укроборонпром» становить 2 330 021 тис. грн., з якої:

- 1 311 тис. грн. – за товари, роботи, послуги;

- 187 773 тис. грн. – із внутрішніх розрахунків;

- 10 235 тис. грн. – довгострокова дебіторська заборгованість;

- 2 130 702 тис. грн. – інша заборгованість.

3.2. Зобов'язання Компанії складаються з її поточної кредиторської заборгованості, яка за станом на 31 грудня 2021 року становить 5 054 719 тис. грн., у тому числі:

749 114 тис. грн. – за товари, роботи, послуги;

2 520 622 тис. грн. – за отриманими авансами;

46 969 тис. грн. – за розрахунками з бюджетом;

8 124 тис. грн. – за розрахунками з оплати праці;

1 728 568 тис. грн. – інші поточні зобов'язання.

Загальна сума кредиторської заборгованості Компанії з підприємствами-учасниками Державного концерну «Укроборонпром» становить 1 343 541 тис. грн., з якої:

14 260 тис. грн. – за товари, роботи, послуги;

1 329 281 тис. грн. – інша заборгованість.

3.3. За станом на 31 грудня 2021 року коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) Компанії становив 1,1 (нормативне значення від 1,0 до 1,5), що свідчить про достатність ресурсів Компанії для погашення її поточних зобов'язань.

4. Екологічні аспекти

Державна компанія «Укрспецекспорт» не має власного виробництва, а отже її діяльність не має негативного впливу на навколишнє середовище.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Ефективність фінансово-господарської діяльності та успішне виконання статутних завдань забезпечує досвідчений та висококваліфікований персонал Державної компанії «Укрспецекспорт».

Так, за станом на 31 грудня 2021 року середня чисельність всіх працівників ДК «Укрспецекспорт» (штатних працівників, зовнішніх сумісників та працівників, що працюють за цивільно-правовими договорами) становила 430 осіб, з яких:

1 особа – керівник;

88 осіб – адміністративно-управлінський персонал (заступники керівника, директори дирекції, директори представництв в інших державах, начальники управлінь, служб, відділів, провідні консультанти);

341 особа – інші працівники.

З червня 2019 року по січень 2020 року в Компанії проведено суттєву реформу організаційно-штатної структури, спрямовану на зменшення чисельності адміністративно-управлінського персоналу, підвищення рівня керованості структурних підрозділів, забезпечення оперативного реагування на всі негативні виклики у всіх сферах її діяльності.

Переважає більшість фахівців Компанії мають значний досвід роботи в центральних органах виконавчої влади, займали керівні посади на підприємствах оборонно-промислового комплексу України або проходили військову службу у Збройних Силах України та в інших створених відповідно

до законодавства України військових формуваннях, що забезпечує їх високий професіоналізм та ефективність праці під час виконання службових обов'язків.

З метою збереження в організаційно-штатній структурі Державної компанії «Укрспецекспорт» фахівців такого високого рівня кваліфікації адміністрацією приділяється особлива увага до питання належного рівня заробітної плати працівників та матеріального стимулювання.

Так, відповідно до умов Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом ДК «Укрспецекспорт» забезпечується щорічне зростання середньомісячної заробітної плати працівників темпами, що випереджають рівень інфляції.

За результатами 2021 року зростання середньомісячної заробітної плати працівників Компанії у порівнянні з 2020 роком становить 125,1 %, а їх середньомісячна заробітна плата склала 73 865,2 грн.

З метою практичної реалізації заходів, пов'язаних з виконанням вимог Закону України «Про запобігання корупції» в Компанії призначено уповноважену особу з питань запобігання корупції, створено комісію з оцінки корупційних ризиків, внесені відповідні зміни та доповнення до положень про структурні підрозділи та посадових інструкцій працівників, розроблено та затверджено Антикорупційну програму та відповідні нормативно-правові документи (накази, методики та інструкції).

6. Ризики

Нажаль, починаючи ще з 2018 року спостерігалось поступове зменшення кількісних та вартісних показників проектів зовнішньоекономічних контрактів та, відповідно, обсягів зовнішньоекономічних операцій Державної компанії «Укрспецекспорт». Крім того, з незалежних від Компанії обставин створено передумови погіршення результатів її фінансово-господарської діяльності. Зазначене стало наслідком:

внесення протягом 2018-2020 років змін до низки законодавчих та нормативно-правових актів України щодо демонополізації у сфері експорту та імпорту продукції та послуг військового призначення, а також товарів, що становлять державну таємницю, що розширило коло суб'єктів господарювання, яким в установленому порядку надано повноваження щодо експорту та імпорту продукції та послуг військового призначення та подвійного використання. Це призвело до зменшення пропозицій на адресу Компанії від потенційних покупців та постачальників продукції та послуг військового призначення щодо проведення переговорів та укладання відповідних зовнішньоекономічних контрактів;

внесення до постанови Кабінету Міністрів України від 27.04.2011 № 464 «Питання державного оборонного замовлення» постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1063 змін, якими зменшено з 5 до 3 відсотків граничний розмір прибутку вітчизняних суб'єктів господарювання, яким в установленому порядку надані повноваження на право здійснення імпорту відповідних видів продукції (робіт, послуг) оборонного призначення.

Враховуючи суттєві за обсягами витрати Компанії на етапі підготовки торгових проектів та під час виконання, їх кінцева рентабельність не перевищує 1-2 %, а у деяких випадках такі проекти є збитковими. Зазначене вкрай негативно впливає на загальні результати фінансово-господарської діяльності Компанії;

зупинення ще у 2014-2015 роках співпраці з Російською Федерацією у військово-технічній сфері, що спричинило дефіцит комплектуючих, вузлів, агрегатів та запасних частин, які використовуються під час виробництва, модернізації та ремонту озброєння та військової техніки в рамках зовнішньоекономічних проектів. Нажаль, політичне керівництво США, країн НАТО та інших європейських партнерів, хоч і підтримують суверенітет та недоторканість кордонів України, але всіляко блокують постачання до України вкрай необхідних комплектуючих та технологій оборонного призначення. Підприємствами оборонно-промислового комплексу України вжито заходів щодо імпортозаміщення. Але, цикл від розробки до серійного виробництва зазначеної продукції з об'єктивних причин тривалий за часом і тільки починає по окремим позиціям виходити за завершальний етап;

зношеності виробничої бази на підприємствах оборонно-промислового комплексу та дефіциту кадрів, що шкодить якості продукції і призводить до перенесення термінів її відвантаження та, відповідно, надходження коштів (отримання доходів) за зовнішньоекономічними контрактами.

Крім того, до вищезазначених факторів з 2020 року додалися:

світова фінансово-економічна криза, пов'язана з наслідками поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, що суттєво зменшило ділову активність всіх сфер світової економіки;

карантинні заходи на територіях всіх ключових гравців на світовому ринку озброєнь та військової техніки, що зупинило взаємодію як в площині підготовки нових торговельних проектів, так і в рамках виконання раніше укладених зовнішньоекономічних контрактів.

Наслідком зазначеного стало зменшення у 2021 році на 1 656 311,0 тис. грн. або на 30,8 % у порівнянні з 2020 роком доходу (виручки) Компанії від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

І лише завдяки вжитим керівництвом Компанії заходам щодо оптимізації витрат та економії фінансових ресурсів забезпечено позитивні результати фінансово-господарської діяльності Компанії у 2021 році та виконання основних показників затвердженого фінансового плану.

7. Фінансові інвестиції

Державною компанією «Укрспецекспорт» у 2021 році продовжено започатковану практику придбання номінованих в іноземній валюті облігацій державної внутрішньої позики.

Так, у 2021 році на придбання зазначених облігацій спрямовано 208 312 тис. грн. (повернулось шляхом їх погашення 536 251 тис. грн.).

Обсяг отриманих протягом 2021 року відсотків за номінованими в іноземній валюті облігаціями державної внутрішньої позики становить 20 196 тис. грн.

8. Перспективи розвитку

Відповідно до Закону України від 16.06.2011 № 3531-VI «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» та підпункту 1 пункту 18 Статуту Державного концерну «Укроборонпром», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.08.2015 № 993, безпосередньо на Концерн покладається здійснення централізованого регулювання, контролю та координації діяльності підприємств - учасників Концерну, зокрема тих, які в установленому порядку одержали право на експорт, імпорт продукції та послуг військового призначення та подвійного використання, а також товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю.

При цьому, відповідно до пункту 13 Статуту Концерн регулює, в тому числі і провадження зовнішньоекономічної та іншої діяльності його учасників, пов'язаної з реалізацією та обслуговуванням товарів військового та спеціального призначення та відповідно до підпункту 14 пункту 12 Статуту визначає залежно від ринкового попиту ціну продажу товарів військового призначення та обсяг витрат, пов'язаних із здійсненням продажу таких товарів за зовнішньоекономічними контрактами.

Крім того, відповідно до пункту 5 статті 7 Закону України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» стратегія розвитку учасників Державного концерну «Укроборонпром», до яких відноситься і Державна компанія «Укрспецекспорт», розробляється безпосередньо Концерном.

Оновлений протягом 2019-2020 років керівний склад Концерну презентував на засіданні Ради національної безпеки і оборони України основні напрямки реструктуризації та реформування його учасників, зокрема, і підприємств – спецекспортерів, яким є Державна компанія «Укрспецекспорт».

Крім того, протягом 2020 року створено і розпочало свою діяльність Міністерство стратегічних галузей промисловості України, до сфери управління якого увійшов Державний концерн «Укроборонпром» та Державна компанія «Укрспецекспорт» як учасник Концерну.

Також протягом 2020 року до Верховної Ради України внесені низка проектів законодавчих ініціатив щодо реформування оборонно-промислового комплексу України, а 21 грудня 2020 року Генеральний директор Державного концерну «Укроборонпром» своїм наказом розпочав підготовку до корпоратизації Концерну та його підприємств-учасників.

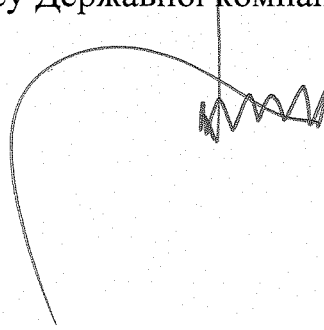
13 липня 2021 року Верховна Рада України проголосувала у другому читанні та в цілому законопроект № 3822 «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності». Наразі – це Закон України № 1630-IX.

01 жовтня 2021 року Президент України Володимир Зеленський підписав Закон України № 1630-ІХ, який набрав чинності 06 жовтня 2021 року. Тоді ж, 06 жовтня, Концерн надіслав до Кабінету Міністрів України необхідні документи для оформлення рішень про перетворення ДК «Укроборонпром» на акціонерне товариство, а його підприємств-учасників на акціонерні товариства та товариства з обмеженою відповідальністю.

Для координації дій щодо трансформації Концерну та його підприємств створено робочу групу у складі представників Державного концерну «Укроборонпром», Мінстратегпрому, Мінекономіки, Мінфіну та Мін'юсту.

Отже, напрямки та перспективи розвитку Державної компанії «Укрспецекспорт», ринки збуту товарів (робіт, послуг) військового призначення та подвійного використання, їх номенклатура, зовнішньоекономічні ціни будуть залежати від напрямків державної політики у зазначеній сфері. Це є визначальним фактором впливу держави на динаміку та перспективи розвитку бізнесу Державної компанії «Укрспецекспорт».

Генеральний директор

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping arch followed by a series of smaller, connected loops and a final horizontal stroke.

В.І. Ноздря